

flaget. Efter Lovforslagets Affattelse skal det ske ved Udlaan til Medlemmerne af en Forening, der som saadan ikke kan benytte Laanet af Statskassen til Fællesindkøb af Produkter; det være sig nu Markfrø, Korn eller Foderstoffer, Udlaanet gaar altsaa til løbende Driftsudgifter. Et er nu, at en Forening kan laane ud til sine Medlemmer til Indkøb af disse Ting, et andet er, om Foreningen som saadan kan indkøbe og uddele til sine Medlemmer. Hvis det sidste er Tilfældet, tror jeg, at Lovforslaget vil komme til at virke mere. Naar Indkøbene kunne ske i Fællesskab, undgaas et Rentetab, og Medlemmerne kunne faa billige Laan til at løbe for.

N. Hansen: Efter de Udtalelser, der ere faldne fra den ærede Minister og fra ærede Medlemmer, ser det jo ikke ud til, at der er nogen stor Uoverensstemmelse om dette Forslag. De forskellige Udtalelser tyde paa, at der ikke er os meget imellem. Det ærede Medlem fra Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Blem) udtalte, at han var bange for, at de Personer, som ikke havde nogen Trang til at laane Penge, vilde holde sig tilbage og ikke vilde melde sig ind i Foreningen. Det er tænkeligt, at det for en Del vil blive saaledes, men det vilde være meget uheldigt, om det skete, og det var særlig af den Grund, at jeg tillod mig at pege paa, at jeg vilde anse det for heldigt, om Bidragene fra Foreningen til Reserverfonden bleve noget mindre, og der kunde tilfløde dem lidt Støtte fra Statskassen. Det vilde netop blive Marsag til, at Foreningerne lettere vilde blive dannede, og at alle lettere vilde kunne gaa med. Det ærede Medlem fra Helsingør (Chr. Rasmussen) omtalte i sine for øvrigt meget velvillige Udtalelser, at han var bange for, at Bestyrelsen skulde udelukke enkelte Medlemmer af personlige eller andre Grunde, selv om de vare fuldt ud kvalificerede til at blive optagne ifølge Loven. Jeg tror ikke, det vil blive Tilfældet, jeg tror endog saa, det vil blive meget sjældent, at Bestyrelsen vil afvise noget Medlem, og jeg tror navnlig ikke, at den vil gøre det af personlige Grunde. Kunne Foreningerne blive dannede, ville Bestyrelserne vist tage enhver med, lige fra dem med een Kro til dem med et langt større Antal Køer. Det ærede Medlem for Københavns Amts 5te Valgkreds (Rosleff),

omtalte, at det vist ikke var rigtig, at Bestyrelsen skulde være ulønnet. Deri kan jeg fuldt ud slutte mig til ham. Det er sikkert for Landmændene mange Gange besværligt at have mange Hverv f. Eks. i kommunale Anliggender, som de maa yde megen Tid paa, ofte i den allertravleste Tid, og det er sikkert, at de ikke godt kunne det. At forøge disse offentlige ulønnede Arbejder vil derfor ikke være heldigt. Den ærede Minister omtalte, at han ikke troede, at vi skulde sætte Maximumsummen ned under 5,000 Kr. for et enkelt Medlem, og udtalte ogsaa, at det jo laa i Foreningernes egen Haand at bestemme det, men han mente, at man da kunde berygte, at nogle af de bedste Medlemmer, nemlig de større Landejendomsbesiddere, vilde holde sig uden for Foreningen. Det tror jeg nu ikke vil blive Tilfældet. Jeg mener, at naar en Landejendomsbesiddere — han have nok saa stor en Gaard — kan laane 3,000 Kr. som et samlet enkelt Laan, vil det være nok for ham, og ved saa store Ejendomme kommer man op til et saa stort Antal Køer, at der ikke kan være nogen Fare derved. Men min Mening er, som sagt, at der er en meget stor Fare ved at gaa op til 5,000 Kr. — Rentepørgsmaalet, som den ærede Minister omtalte, skal jeg ikke dvæle ved, det kommer vi nok ud over. Det er jo klart, at jo billigere vi kunne faa Pengene fra Statskassen, jo billigere vilde vi ogsaa kunne laane dem ud igen til Medlemmerne. — Med Hensyn til Andelsmejerierne omtalte den hørtærede Minister, at de, der ikke vare Medlemmer, kunne jo selv slutte sig sammen og danne saadanne Fovstudsforeninger. Dertil vil jeg sige, at det kunne de nu ikke, det er helt umuligt. Forholdeneovre i Thyland ved vore Mejerier ere nemlig saaledes, at der i hvert Sogn er en 10—15 Lødsjere, som ikke ere Medlemmer af Andelsmejeriet af den Grund, at de have for langt til Vejene. De kunne altsaa ikke blive Medlemmer, og disse Lødsjere ere i Reglen Smaafolk, der bo ude paa Hedelodder paa en 10—15 Ldr. Land, som i sin Tid ere skilte ud fra Gaardene. De have for langt til Landvejene, hvor Mælkevoagnene køre, og de kunne, som sagt, ikke blive Medlemmer af Mejeriet. Men disse smaa Ejendomsbesiddere kunne heller ikke selv danne Fovstudsforeninger, de maatte i alt Fald slutte